

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO KỶ THI TỐT NGHIỆP TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NĂM 2023

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

Bài thi: NGŨ VĂN

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

*Khúc nhạc đầu tiên của mùa hè
Tiếng sấm gõ trên bầu trời thật thấp
Gió từ đất thổi lên rất mặt
Cát bay, lá bay, đá bay

Mưa rông rông như triệu ngón tay
Lùa vào trong cổ
Ngỡ như hành quân trở về tuổi nhỏ*

*Những giọt mưa nhảy múa trước hiên nhà
[...]
Không phải của riêng ai
Cái êm ả lọc từ dữ dội
Mưa ơi mưa cho mặt người trẻ lại
Ai cũng đi qua cơn giông của riêng mình
Những lạch nước hiên nhà bỗng sống lại mộng mênh.*

(Trích Đi qua cơn giông, Anh Ngọc,

30 năm Thơ - Tuyển tập tác phẩm văn học in trên Nhân Dân cuối tuần 1989 - 2019, NXB Văn học, 2019, tr. 74-75)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định thể thơ của đoạn trích.

Câu 2. Chỉ ra những từ ngữ, hình ảnh miêu tả cơn giông mùa hè trong những dòng thơ sau:

*Tiếng sấm gõ trên bầu trời thật thấp
Gió từ đất thổi lên rất mặt
Cát bay, lá bay, đá bay*

Câu 3. Nêu tác dụng của biện pháp tu từ so sánh được sử dụng trong những dòng thơ sau:

*Mưa rông rông như triệu ngón tay
Lùa vào trong cổ
Ngỡ như hành quân trở về tuổi nhỏ
Những giọt mưa nhảy múa trước hiên nhà*

Câu 4. Từ suy ngẫm của tác giả trong dòng thơ *Ai cũng đi qua cơn giông của riêng mình*, anh/chị hãy rút ra bài học về lẽ sống cho bản thân.

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về sự cần thiết phải biết cân bằng cảm xúc trong cuộc sống.

Câu 2 (5,0 điểm)

Trong truyện ngắn *Vợ nhặt*, nhà văn Kim Lân viết:

Ngoài đình bỗng dội lên một hồi trống, dồn dập, vội vã. Đàn quạ trên những cây gạo cao chót vót ngoài bãi chợ hốt hoảng bay vù lên, lượn thành từng đám bay vẩn trên nền trời như những đám mây đen.

Người con dâu khẽ thở dài, thị nói lí nhí trong miệng:

- Trống gì đấy, u nhỉ?

- Trống thúc thuế đấy. Đàng thì nó bắt giồng đày, đàng thì nó bắt đóng thuế. Giời đất này không chắc đã sống qua được đâu các con ạ... - Bà lão ngoảnh vợ ra ngoài. Bà lão không dám để con dâu nhìn thấy bà khóc.

Người con dâu có vẻ lạ lẫm, thị lẩm bẩm:

- Ở đây vẫn phải đóng thuế cơ à?

Im lặng một lúc thị lại tiếp:

- Trên mạn Thái Nguyên, Bắc Giang người ta không chịu đóng thuế nữa đâu. Người ta còn phá cả kho thóc của Nhật, chia cho người đói nữa đấy.

Tràng thần mặt ra nghĩ ngợi. Cái mặt to lớn bặm lại, khó dăm dăm. Miếng cám ngậm trong miệng hẳn đã bã ra chất xít... Hắn đang nghĩ đến những người phá kho thóc Nhật.

Tràng hỏi vợ trong miếng ăn:

- Việt Minh phải không?

- Ủ, sao nhà biết?

Tràng không trả lời. Trong ý nghĩ của hắn vụt hiện ra cảnh những người nghèo đói ầm ầm kéo nhau đi trên đê Sộp. Đàng trước có lá cờ đỏ to lẫm.

Hôm ấy hắn lảng máng nghe người ta nói họ là Việt Minh đấy. Họ đi cướp thóc đấy. Tràng không hiểu gì sợ quá, kéo vợ xe thóc của Liên đoàn tắt cánh đồng đi lối khác.

À ra họ đi phá kho thóc chia cho người đói. Tự dưng hắn thấy ân hận, tiếc rề vẫn vợ, khó hiểu.

Ngoài đình tiếng trống thúc thuế vẫn dồn dập. Mẹ và vợ Tràng đã buông đũa đứng dậy.

Trong óc Tràng vẫn thấy đám người đói và lá cờ đỏ bay phấp phới...

(Ngũ văn 12, Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr. 32)

Anh/Chị hãy phân tích đoạn trích trên; từ đó, nhận xét cách nhìn cuộc sống của nhà văn Kim Lân được thể hiện trong đoạn trích.

----- HẾT -----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ, tên thí sinh:; Số báo danh:

Chữ ký của cán bộ coi thi 1:; Chữ ký của cán bộ coi thi 2: